

5.05.20 r. i 6.05.20 r.

Temat: Przypominamy formę przemówienia.

Notatka:

1. Przemówienie to oficjalna wypowiedź wygłaszania publicznie przed jakimś zgromadzeniem. Forma ta jest zaliczana do języka mówionego. Oprócz tekstu i sposobu jego wygłaszania (np. wyraźnej artykulacji) w przemówieniu duże znaczenie mają także gestykulacja mówcy i jego ubiór, który powinien być dostosowany do okazji. Wszystkie te elementy muszą tworzyć harmonijną całość.

Przemówienia można podzielić na:

- informacyjne – mają na celu przekazanie informacji na wybrany temat (np. jak dobrze przygotować się do egzaminu);
 - perswazyjne – nakłaniają odbiorców do konkretnych zachowań, np. do zagłosowania na konkretnego kandydata w wyborach na przewodniczącego klasy lub przekonują sędziego do wydania określonego wyroku;
 - okolicznościowe – zaliczamy do tej grupy m.in. podziękowania, gratulacje, mowy pochwalne.
2. Tekst przemówienia składa się z następujących elementów:
 - zwrotu powitalnego, różnego w zależności od słuchaczy i sytuacji,
 - wstępu, w którym należy zaciekawic publiczność oraz określić cel przemówienia, czyli zaprezentować temat i wyjaśnić, dlaczego jest on ważny lub wart poznania;
 - części zasadniczej, w której mówca przedstawia szczegółowo temat albo argumentuje i przekonuje słuchacza;
 - zakończenia, w którym trzeba zebrać wnioski,
 - zwrotu pożegnalnego, różnego w zależności od słuchaczy i sytuacji.
 - Przydatne zwroty i słownictwo – zwroty do słuchaczy: Szanowni Państwo, Drogie Koleżanki i Koledzy, Kochani Rodzice, Panie i Panowie, Przyjaciele, Mili Państwo, Droga Młodzieży, Obywatele, Szanowni Nauczyciele, Szanowni Zebrani, Szacowni Goście.
 3. Wysłuchaj: Jak napisać przemówienie? Egzamin ósmoklasisty z języka polskiego – YouTube – Wiedza z Wami – podstawówka – <https://youtu.be/htXYfWOAxII>
 4. Przykładowe przemówienie – wzór – przemówienie na zakończenie roku szkolnego: Drogie Koleżanki i Koledzy!

Osiem lat temu chwiejnym krokiem przekroczyłem próg tej szkoły. Kurczowo trzymałem dłoń mamy, niepewny tego, co mnie czeka. Dziś wiem, kim jestem i kim chcę być. Jestem nie tylko starszy, ale przede wszystkim mądrzejszy, dojrzały i bardziej pewny siebie. To w szkole, moim drugim domu, nauczyłem się czytać, pisać, tutaj poznałem wzór na pole kwadratu i istotę fotosyntezy, ale też zrozumiałem, jak istotna jest praca nad sobą. Tutaj nawiązałem wspaniałe przyjaźnie, odkryłem swoje talenty. Dziś opuszczam tę szkołę z żalem, ale i z nadzieją, że wiedza, którą zdobyłem w czasie ośmiu lat nauki, umożliwi mi osiągnięcie kolejnych sukcesów.

Panie Dyrektorze, Drodzy Nauczyciele, serdecznie dziękuję Wam za Waszą wyrozumiałość i cierpliwość. Jestem wdzięczny za upór, z jakim dążyliście do uczynienia nas mądrymi, rozsądnymi, dobrymi ludźmi.

Wam, młodszy Koledzy życzę, by pobyt w naszej szkole był dla Was równie efektywny, a moim rówieśnikom – abyście dostali się do wybranych szkół i zdobyli wymarzony zawód.

Wszystkim Państwu życzę udanego wypoczynku.

Dziękuję.

5. Twoje zadanie polega na przepisaniu całej notatki do zeszytu.
Przeczytaj też przemówienie nauczyciela Johna Keatinga, bohatera powieści „Stowarzyszenie umarłych poetów” - „Nowe słowa na start!” – podręcznik – str. 163.
Wykonaj ćw. 6, str. 94 – 95 - Zeszyt ćwiczeń.

7.05.20 r

Temat: George Orwell „Folwark zwierzęcy” – przerażająca bajka.

1. George Orwell – angielski powieściopisarz i publicysta. Napisał m. in. „Folwark zwierzęcy” i „Rok 1984”. W swoich książkach krytykował systemy społeczno – polityczne oparte na ścisłej kontroli każdej sfery życia obywateli.
2. Przeczytaj fragmenty „Folwarku zwierzęcego” - „Nowe słowa na start!” – podręcznik - str. 194 – 195.
3. Przepisz definicję alegorii:
Alegoria – motyw lub postać mające nie tylko znaczenie dosłowne, lecz także dodatkowy, utrwalony w tradycji sens umowny. Alegorie często pojawiają się w utworach literackich (m.in. w bajkach) oraz w dziełach malarskich czy filmowych, np. lew może być alegorią władzy.
4. Przepisz:
„Folwark zwierzęcy” – utwór George’a Orwella ma cechy bajki. Główni bohaterowie to zwierzęta, które myślą, mówią, snują marzenia i tęsknią, a więc pod wieloma względami przypominają ludzi. Nie są jednak – jak w typowej bajce – wyłącznie upostaciowaniem ogólnych cech człowieka, ale mają swoje historyczne pierwowzory. Utwór Orwella to satyra polityczna pokazująca w krytycznym zwierciadle historię rewolucji komunistycznej w Rosji oraz jej konsekwencje. W „Folwarku zwierzęcym” wyzwolenie zwierząt spod panowania człowieka stopniowo obraca się w swoje przeciwieństwo. Przywódca, knur Napoleon (postać wzorowana na sowieckim dyktatorze Józefie Stalinie), i posłuszne mu świnie wykorzystują kłamstwa, manipulację i terror, by zmienić pozostałych mieszkańców farmy w niewolników. Wszystkie wywalczone w czasie rewolucji prawa są stopniowo odbierane. Na koniec okazuje się, że życie pod nową władzą niczym nie różni się od poprzedniego, a pływające się w luksusie świnie całkowicie upodobniły się do dawnych tyranów, czyli ludzi. Orwell dostrzegł nieludzki charakter reżimu sowieckiego i przedstawił klęskę projektu stworzenia idealnego państwa komunistycznego, w którym władza należy do jednej partii.
5. Wykonaj ćw. 5/196 („Nowe słowa na start!” – podręcznik): Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że można stworzyć idealne społeczeństwo, w którym *wszystko będzie szło jak w zegarku*? Przedstaw swoje argumenty. Prześlij na moją pocztę – 7.05.20 r.

8.05.20 r.

Temat: Poznajemy historię filmu.

Notatka:

1. Oglądanie filmów jest jedną z najpopularniejszych rozrywek współczesnego człowieka. Kino narodziło się 120 lat temu.
2. Krótką historią:
 - Początki kina – pierwszy seans filmowy odbył się 28 grudnia 1895 r. w Paryżu. Bracia Ludwik i August Lumière zaprezentowali wówczas swój wynalazek zwany kinematografem.
 - Kino nieme – przez ponad 30 lat film pozostawał niemy – dialogi bohaterów, informacje o czasie i miejscu akcji wyświetlano na ekranie w postaci napisów. Projekcjom towarzyszyła muzyka wykonywana przez pianistę lub orkiestrę.

Wielkim artystą kina niemego był komik Charlie Chaplin.

- Film dźwiękowy – 1927 r. – pierwszy film dźwiękowy - „Śpiewak jazzbandu”.
 - Od koloru do 3D – film kolorowy upowszechnił się w końcu lat 30. XX w. Później pojawił się film trójwymiarowy (tzw. 3D).
 - Kino powojenne – po II wojnie światowej rozwinęło się kino polityczne, obyczajowe, psychologiczne, autorskie.
 - Komputerowa rewolucja – kolejnym wielkim przełomem w kinie było zastosowanie na wielką skalę komputerowych efektów specjalnych, np. w filmach: „Gwiezdne wojny”, „Matrix”, „Avatar” czy w adaptacjach słynnych komiksów: „X-Men”, „Batman”, „Spider-Man”, „Superman” czy „Kapitan Ameryka”.
3. Język filmu: kadr, ujęcie, plan filmowy, zbliżenie, scena, montaż, scenariusz, muzyka, gra aktorów, efekty specjalne, reżyseria.
 4. Najpopularniejsze gatunki filmowe: komedia, kryminał, film fantastycznonaukowy, filmy przygodowe, horror, film fantasy, dramat społeczno – obyczajowy.
 5. Przemysł filmowy – zajmują się nim wyspecjalizowane studia. Obraz, który oglądamy na ekranie, jest na ogół dziełem wielu ludzi, w tym: reżysera, operatora kamery, aktorów, scenarzysty, producenta, fachowców od scenografii czy oświetlenia. Obsługa planu zdjęciowego może liczyć nawet kilkaset osób. Najważniejsi z nich: reżyser (odpowiada za kształt artystyczny filmu) i producent (gromadzi fundusze i kontroluje wydatki).
 6. Wykonaj ćw. 5, str. 207 - „Nowe słowa na start!” – podręcznik.

11.05.20 r. i 12.05.20 r.

Temat: O imionach i nazwiskach.

Notatka:

1. Imię to nierodowa nazwa człowieka. Wraz z nazwiskiem (czyli nazwą rodową) składa się na podstawowe określenie danej osoby. Imiona są starsze niż nazwiska i wywodzą się prawdopodobnie od przezwisk. Początkowo każde imię miało określone znaczenie i było związane z funkcją magiczną języka – wyrażało życzenie, które miało zapewnić noszącej je osobie pomyślność oraz strzec ją przed nieszczęściem.
2. Nadanie imienia odbywa się zazwyczaj w trakcie uroczystego obrzędu – obecnie jest nim najczęściej chrzest, dawniej były to ,np. postrzyżyny (stary słowiański rytuał, podczas którego chłopcom w wieku 7 – 10 lat nadawano imiona i obcinano włosy. Po obrzędzie chłopiec przestawał być dzieckiem. Przechodził oficjalnie pod opiekę ojca oraz zaczynał poznawać męskie prace i zwyczaje.
3. Obecnie w języku polskim funkcjonują imiona wywodzące się z języków słowiańskich (np. Bolesław, Ludmiła) oraz imiona zapożyczone z różnych języków obcych (np. Dominik – z łaciny, Andrzej – z greki, Henryk – z niemieckiego, Mateusz – z hebrajskiego). Z imion słowiańskich jeszcze dzisiaj możemy odczytać ich pierwotne znaczenie, np. Bolesław składa się z cząstek bole- oraz –sław, co znaczyło: „bardziej sławny”.
4. Zgodnie z normą wzorcową, gdy się do kogoś zwracamy, wymieniając jego imię, powinniśmy stosować formę wołacza, np. Basiu, pożycz mi tę płytę. Panie Andrzeju, proszę się tylko nie spóźnić.
Uwaga: Wyrazy w wołaczach oddzielamy od reszty zdania przecinkiem lub stawiamy po nich wykrzyknik.
5. Nazwiska zaczęto nadawać w Polsce około XVI wieku. Początkowo nosili je tylko przedstawiciele szlachty i mieszczaństwa, dopiero później zwyczaj ten przyjął się

także wśród chłopstwa. Brzmienie i zapis nazwisk ustaliły się dopiero na początku XIX wieku.

6. Nazwiska używane w Polsce tworzą na różne sposoby:

- od zawodu lub świętego patrona, np. Piotrowski, Stanisławski, Janik;
- od zawodu, zajęcia, np. Kucharski, Woźniak, Krawczyk;
- od nazw cech, np. Cichocki, Smętek, Twardowski;
- od nazw zwierząt i roślin, np. Zając, Orłowski, Dąbrowski;
- od miejsca zamieszkania, urodzenia, np. Zagórski, Potok, Mazur;
- od nazwisk obcych, np. Blikle, Miller, Aksentowicz.

7. Nazwiska męskie odmieniają się jak rzeczowniki pospolite o podobnych zakończeniach, np. Krawczyk jak historyk, Bachleda jak kreda lub jak przymiotniki, np. Zaleski jak bliski.

Charakterystyczną odmianę mają nazwiska męskie zakończone na -o lub -e:

M. Buko (jak mąka)	Krauze (jak mocne)
D. Buki (mąki)	Krauzego (mocnego)
C. Buce (mące)	Krauzemu (mocnemu)
B. Bukę (mąkę)	Krauzego (mocnego)
N. Buką (mąką)	Krauzem (mocnym)
Ms. Buce (mące)	Krauzem (mocnym)

8. Tworzenie i odmiana nazwisk żeńskich:

- Zapamiętaj: pan Zimny, Konieczny, Cichy ; pani Zimny, Zimna, pani Konieczny, Konieczna, pani Cichy, Cicha.
- Odmieniają się wyłącznie nazwiska żeńskie zakończone na -a: Krzemińska, Krzemińskiej..., Zawada, Zawadzie... Pozostałe są nieodmienne.
- Jeżeli zakończenie nazwiska nie wskazuje na to, że nosi je kobieta, trzeba poprzedzić je imieniem lub innym wyrazem informującym o płci: Spotkałem się z Ewą Zybert. Powiedz o tym pani Szary.

9. Nazwiska małżeństw:

- W języku polskim istnieje zwyczaj używania liczby mnogiej nazwiska w odniesieniu do małżeństw: państwo Janiccy, państwo Nowakowie, Anna i Jerzy Zawadzcy.

10. Przeczytaj: „Słowa na start!” (podręcznik) – ćw. 1/289; ćw. 4 i 5/290.

11. Wykonaj ćwiczenia: Zeszyt ćwiczeń – ćw. 1/58; ćw. 5/59; ćw. 6/60 – poczta szkolna – 12.05.20 r.